

Opinia
do ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty
(druk nr 926)

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ma na celu doprecyzowanie jej przepisów, tak aby usunąć zaistniałe wątpliwości dotyczące zakresu świadczeń udzielanych przez przedszkola, za które mogą być pobierane opłaty.

W świetle obowiązujących przepisów opłaty za świadczenia w prowadzonych przez gminy publicznych przedszkolach ustala rada gminy, uwzględniając określone przepisy ustawy o systemie oświaty. Jak wynika z uzasadnienia, załączonego do projektu przedmiotowej ustawy, zasadą było bezpłatne realizowanie programów wychowania przedszkolnego uwzględniających treści i cele podstawy programowej w ciągu 5 godzin dziennie oraz możliwość pobierania odpłatności za pozostały czas pobytu dziecka w przedszkolu.

W związku z pojawieniem się innej interpretacji dotychczasowych zasad uznano za celowe wprowadzenie zmian doprecyzowujących i uściślających zgodnych z dotychczas stosowaną praktyką. Zmiany te dotyczą zasad realizowania podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz odpłatności za świadczenia udzielane przez publiczne przedszkola, które prowadzone są przez gminy lub przez inne organy. Wprowadzone zmiany polegają na dookreśleniu w ustawie, że podstawa programowa realizowana jest w czasie nie krótszym niż 5 godzin dziennie. Ponadto doprecyzowano, że wysokość opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez gminę wyłącznie w czasie przekraczającym określony wymiar zajęć, ustalać będzie rada gminy a w przedszkolach prowadzonych przez inne organy – organy prowadzące te przedszkola.

Wprowadzona została także regulacja, która dotyczy ustalania opłat za korzystanie z wyżywienia w przedszkolach publicznych oraz publicznych innych formach wychowania

przedszkolnego. Będą one pobierane na analogicznych zasadach, jak to się odbywa w przypadku szkół.

W związku z przyjętymi zmianami konieczne stało się również rozszerzenie dotychczasowego zakresu upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, do wydania rozporządzenia, o wskazanie minimalnego dziennego wymiaru godzin bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w innych formach wychowania przedszkolnego.

Przedmiotowa ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2010 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 70. posiedzeniu w dniu 8 lipca 2010 r. w oparciu o projekt sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (druk sejmowy nr 3105). Projekt ustawy był przedmiotem prac sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży.

W trakcie prac ujednoczone zostały przepisy dotyczące ustalania opłat za wyżywienie w przedszkolach i szkołach. Ponadto doprecyzowany został przepis, w myśl którego w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego w zakresie zapewnienia bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie, wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa.

Podczas drugiego czytania została wniesiona poprawka mająca na celu zrównanie obowiązków przedszkoli publicznych i niepublicznych w zakresie realizacji podstawy programowej. Wymieniona poprawka została przyjęta w trakcie trzeciego czytania.

III. Uwagi szczegółowe

1. Zasady poprawnej legislacji wymagają, aby odesłanie wskazywało jednoznacznie przepisy, do których się odsyła. Zastosowana przez ustawodawcę w art. 1 w pkt 2, w art. 6 w ust. 1 w pkt 4 technika polegająca na odesłaniu do "odrębnych przepisów", jest niewystarczająca. W związku z powyższym wydaje się zasadnym przyjęcie stosownej poprawki.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 2, w art. 6 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy "odrębnych przepisach" zastępuje się wyrazami "ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r.- Karta Nauczyciela";

2. W myśl art. 14a ust. 1a ustawy o systemie oświaty w przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o inne formy wychowania przedszkolnego tj. punkty przedszkolne oraz zespoły wychowania przedszkolnego.

Natomiast w art. 1 w pkt 3, w art. 14 w ust. 5 wskazano, że wysokość opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez gminę w czasie przekraczającym określony wymiar zajęć ustala rada gminy, a w przedszkolach publicznych prowadzonych przez inne organy – organy prowadzące te przedszkola. Przytoczona regulacja nie obejmuje zasad ustalania wysokości opłat za świadczenia udzielane przez publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, które mogą być prowadzone zarówno przez gminy jak i inne organy. Należy jednak zwrócić uwagę, że w dodawanym ust. 6 w art. 14 ustawodawca wprowadza rozróżnienie w zakresie ustalania opłat za korzystanie z wyżywienia w przedszkolach publicznych oraz publicznych innych formach wychowania przedszkolnego. W związku z powyższym wydaje się zasadnym wprowadzenie stosownej poprawki mającej na celu doprecyzowanie i uzupełnienie przepisu we wskazanym zakresie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 3 w lit. b, ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. Wysokość opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne oraz publiczne inne formy wychowania przedszkolnego prowadzone przez gminę w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, ustala rada gminy, a w przedszkolach publicznych oraz publicznych innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez inne organy – organy je prowadzące."

*Danuta Drypa
Główny legislator*